

Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

► B

SMERNICA 1999/92/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

zo 16. decembra 1999

o minimálnych požiadavkách na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov potenciálne ohrozených výbušným prostredím (15. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

(Ú. v. ES L 23, 28.1.2000, s. 57)

Zmenené a doplnené:

Úradný vestník

	Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007	L 165	21	27.6.2007

**SMERNICA 1999/92/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU
A RADY**

zo 16. decembra 1999

**o minimálnych požiadavkách na zlepšenie bezpečnosti a ochrany
zdravia pracovníkov potenciálne ohrozených výbušným prostredím
(15. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice
89/391/EHS)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,
najmä na jej článok 137,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾, predložený po porade s Poradným
výborom pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci
a Komisiou pre bezpečnosť a zdravie v baníctve a iných ťažobných
priemyselných odvetviach,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 251 Zmluvy a so
zreteľom na spoločný text schválený Zmierovacím výborom
z 21. októbra 1999 ⁽³⁾,

keďže:

- (1) článok 137 zmluvy ustanovuje, že Rada môže prijať prostredníctvom smerníc minimálne požiadavky na podporu zlepšení, najmä v pracovnom prostredí, ktoré zaručia lepšiu úroveň ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov;
- (2) podľa tohto článku tieto smernice umožnia vyhnúť sa zavádzaniu zbytočných správnych, finančných a právnych obmedzení, ktoré by obmedzovali vznik a vývoj malých a stredne veľkých podnikov;
- (3) zlepšenie bezpečnosti pri práci, hygieny a zdravia je cieľ, ktorý nesmie byť podriadený čisto hospodárskym hľadiskám;
- (4) ak sa má zaistiť bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, je nevyhnutné dodržať s minimálnymi požiadavkami zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov potenciálne ohrozených výbušným prostredím;
- (5) táto smernica je individuálnou smernicou v zmysle článku 16 ods. 1 smernice Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci ⁽⁴⁾; z toho dôvodu sú ustanovenia uvedené v smernici, najmä tie, ktoré sa týkajú informácií pre pracovníkov, porady a účasti pracovníkov a ich školenia, priamo uplatniteľné aj pre prípady, v ktorých sú pracovníci potenciálne ohrození výbušným prostredím bez dopadu na ešte reštriktívnejšie alebo osobitné nariadenia obsiahnuté v tejto smernici;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 332, 9.12.1995, s. 10. a Ú. v. ES C 184, 17.6.1997, s. 1

⁽²⁾ Ú. v. ES C 153, 28.5.1996, s. 35.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 20. júna 1996 (Ú. v. ES C 198, 8.7.1996, s. 160) schválené 4. mája 1999 (Ú. v. ES C 279, 1.10.1999, s. 55), spoločná pozícia Rady z 22. decembra 1998 (Ú. v. ES C 55, 25.2.1999, s. 45), rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 6. mája 1999 (Ú. v. ES C 279, 1.10.1999, s. 386). Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 2. decembra 1999 a rozhodnutie Rady zo 6. decembra 1999.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1.

▼B

- (6) táto smernica predstavuje praktické opatrenie na dosiahnutie sociálneho rozmeru vnútorného trhu;
- (7) Smernica 94/9/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. marca 1994 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zariadení a bezpečnostných systémov v potenciálne výbušnom prostredí⁽¹⁾ uvádza, že má byť pripravená ďalšia smernica založená na článku 137 zmluvy, ktorá bude pokrývať najmä riziká výbuchu vyplývajúce z ich použitia a/alebo druhov a spôsobov inštalácie zariadenia;
- (8) ochrana pred výbuchom je pre bezpečnosť osobitne dôležitá; keďže výbuchy ohrozujú životy a zdravie pracovníkov ako výsledok nekontrolovateľných účinkov ohňa a tlaku, prítomnosti jedovatých reakčných produktov a spotreby kyslíka v okolitom vzduchu, ktorý pracovníci potrebujú na dýchanie;
- (9) vytvorenie premyslenej stratégie na prevenciu výbuchov si vyžaduje, aby organizačné opatrenia dopĺňali technické opatrenia, ktoré sa na pracovisku vyžadujú; smernica 89/391/EHS vyžaduje od zamestnávateľa, aby disponoval odhadom zdravotných a bezpečnostných rizík pre pracovníkov pri práci; táto požiadavka sa považuje za stanovenú touto smernicou v tom smere, že zabezpečuje, aby zamestnávateľ vypracoval dokument o ochrane pred výbuchmi alebo sadu dokumentov, ktoré spĺňajú minimálne požiadavky uložené v tejto smernici a sú stále aktualizované; dokument o ochrane pred výbuchom zahŕňa identifikáciu rizika, vyhodnotenie rizík a definovanie presných opatrení na ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov ohrozených výbušným prostredím, v súlade s článkom 9 smernice 89/391/EHS; dokument o ochrane pred výbuchom môže byť súčasťou odhadu zdravotných rizík a bezpečnosti v práci požadovaných článkom 9 smernice 89/391/EHS;
- (10) Odhad rizík z výbuchu sa môže vyžadovať pri iných aktoch spoločnosti; keďže za účelom vyvarovania sa zbytočných zdvojení práce sa zamestnávateľovi dovoľuje v súlade s národnými zvyklosťami spájať dokumenty, časti dokumentov alebo iných zodpovedajúcich protokolov vypracovaných pri iných aktoch spoločnosti, ktoré vytvárajú jednotnú „správu o bezpečnosti“;
- (11) ochrana pred tvorbou výbušného prostredia zahŕňa tiež uplatnenie substitučného princípu;
- (12) ak sú pracovníci z niekoľkých podnikov prítomní na tom istom pracovisku, musí sa zabezpečiť koordinácia;
- (13) preventívne opatrenia sa musia v prípade potreby doplniť ďalšími opatreniami, ktoré nadobudnú účinnosť v prípade vzplanutia; maximálna bezpečnosť sa dosahuje spojením preventívnych opatrení s ďalšími opatreniami, ktoré obmedzujú škodlivé účinky výbuchov na pracovníkov;
- (14) Smernica Rady 92/58/EHS z 24. júna 1992 o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci (deviata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)⁽²⁾ je priamo uplatniteľná najmä pre pracoviská susediace s nebezpečnou oblasťou, na ktorých sa fajú, brúsi, zvara a vykonávajú sa iné činnosti produkujúce plameň alebo iskrenie, ktoré by mohli vzájomne reagovať s nebezpečnou oblasťou;
- (15) Smernica 94/9/ES rozdeľuje zariadenia a bezpečnostné systémy, ktoré sú spracované do skupín a kategórií zariadení; podľa tejto smernice zabezpečuje zamestnávateľ klasifikáciu priestorov, kde sa môže vyskytnúť výbušné prostredie, do zón a určuje, ktoré

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 100, 19.4.1994, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 23.

▼B

skupiny a kategórie zariadení a bezpečnostných systémov sa majú používať v každej zóne,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

ODDIEL I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet a rozsah

1. Táto smernica, ktorá je 15. samostatnou smernicou v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS, ukladá minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov potenciálne ohrozených výbušným prostredím definovaným v článku 2.
2. Táto smernica sa neuplatňuje na:
  - a) priestory, ktoré sa používajú priamo na liečbu a počas liečby pacientov;
  - b) použitie zariadení s horiacimi plynými palivami v súlade so smernicou 90/396/EHS ⁽¹⁾;
  - c) výrobu, manipuláciu, použitie, skladovanie a dopravu výbušnín alebo chemicky nestabilných zlúčenín;
  - d) rudno-nerastný priemysel, na ktorý sa vzťahuje smernica 92/91/EHS ⁽²⁾ alebo smernica 92/104/EHS ⁽³⁾;
  - e) používanie pozemných, vodných a vzdušných dopravných prostriedkov, na ktoré sa vzťahujú príslušné nariadenia medzinárodných dohôd (napr. ADNR, AGRD, ICAO, IMO, RID) a smernice spoločenstva, ktoré vplývajú na tieto dohody. Dopravné prostriedky, ktoré sa majú používať v potenciálne výbušnom prostredí, sa nevyučujú.
3. Ustanovenia smernice 89/391/EHS a príslušné jednotlivé smernice sú priamo uplatniteľné na oblasti zaradené do odseku 1 bez dopadu na reštriktívnejšie a/alebo osobitné ustanovenia obsiahnuté v tejto smernici.

Článok 2

Definícia

Na účely tejto smernice znamená „výbušné prostredie“ zmes vzduchu s horľavými látkami za atmosférických podmienok vo forme plynov, pár, hmiel alebo prachovej zmesi, v ktorých sa po zapálení šíri horenie až do úplného vyhorenia zmesi.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 196, 26.7.1990, s. 15. Smernica doplnená smernicou 93/68/EHS (Ú. v. ES L 220, 30.8.1993, s.1).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 348, 28.11.1992, s. 9.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 404, 31.12.1992, s. 10.

ODDIEL II POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

Článok 3

Prevenčia a ochrana pred výbuchmi

Z hľadiska prevencie v zmysle článku 6 ods. 2 smernice 89/391/EHS a poskytovania ochrany pred výbuchmi musí zamestnávateľ podniknúť technické a/alebo organizačné opatrenia primerané povahe činnosti v poradí priorit a v súlade s nasledujúcimi základnými princípmi:

- prevencia vytvárania výbušného prostredia, alebo keď to povaha činnosti nedovoľuje,
- zabránenie možnosti zapálenia výbušného prostredia a
- zmiernenie škodlivých účinkov výbuchu tak, aby bolo zaistené zdravie a bezpečnosť pracovníkov.

Tieto opatrenia musia byť v prípade nutnosti kombinované a/alebo doplnené opatreniami proti šíreniu výbuchov a musia sa kontrolovať pravidelne a tiež vždy pri výskyte významných zmien.

Článok 4

Odhad rizík výbuchov

1. Pri uskutočňovaní povinností, ktoré sa zamestnávateľovi ukladajú v článku 6 ods. 3 a 9 ods. 1 smernice 89/391/EHS, zamestnávateľ odhaduje osobitné riziká, ktoré vyplývajú z výbušného prostredia a zohľadňuje prinajmenšom:

- pravdepodobnosť, že sa vyskytne výbušné prostredie a jeho trvanie,
- pravdepodobnosť, že sa vyskytnú zdroje vznietenia vrátane elektrostatických výbojov, a stanú sa aktívnymi a účinnými,
- inštaláciu, používané látky, postupy a ich možné vzájomné pôsobenia,
- rozsah predpokladaných účinkov.

Riziká výbuchu sa odhadujú celkovo.

2. Pri odhade rizík výbuchu sa berú do úvahy aj priestory, ktoré sú alebo môžu byť prepojené voľnými priedochmi s priestormi, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie.

Článok 5

Všeobecné povinnosti

Na zaistenie bezpečnosti a zdravia pracovníkov a v súlade so základnými princípmi odhadu rizika a tých, ktoré sú uložené v článku 3, zamestnávateľ uskutoční nevyhnutné opatrenia tak, že:

- tam, kde môže vzniknúť výbušné prostredie v takom rozsahu, že by mohlo ohroziť zdravie a bezpečnosť pracovníkov alebo iné osoby, bude také pracovné prostredie, aby bolo možné vykonávať prácu bezpečne,
- v pracovnom prostredí, v ktorom môže vzniknúť výbušné prostredie v takom rozsahu, že by mohlo ohroziť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, sa počas prítomnosti pracovníkov zabezpečí vhodný dozor v súlade s odhadom rizika a pomocou použitia vhodných technických prostriedkov.

Článok 6

Povinnosť koordinácie

Keď sú na tom istom pracovisku prítomní pracovníci z niekoľkých podnikov, každý zamestnávateľ zodpovedá za všetky záležitosti spadajúce pod jeho kontrolu.

Bez dopadu na individuálnu zodpovednosť každého zamestnávateľa, ako to je stanovené v smernici 89/391/EHS, zamestnávateľ zodpovedný za pracovisko, v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou, koordinuje zavedenie všetkých opatrení, ktoré sa týkajú zdravia a bezpečnosti pracovníkov a v dokumente o ochrane pred výbuchmi, ktorý je uvedený v článku 8, stanoví cieľ koordinácie a opatrenia a postupy ako to realizovať.

Článok 7

Priestory, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie

1. Zamestnávateľ v súlade s prílohou I zatriedi priestory, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie, do zón.
2. Zamestnávateľ zabezpečuje minimálne požiadavky uvedené v prílohe II a zavádza ich v priestoroch, na ktoré sa vzťahuje odsek 1.
3. V priestoroch, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie v takom rozsahu, že by mohlo ohroziť zdravie a bezpečnosť pracovníkov, označí v prípade nutnosti a v súlade s prílohou III prístupové body označeniami.

Článok 8

Dokument o ochrane pred výbuchom

Pri uskutočňovaní povinností, ktoré sa zamestnávateľovi ukladajú v článku 4, zamestnávateľ zabezpečí vypracovanie dokumentu, ktorý je tu uvádzaný ako „dokument o ochrane pred výbuchom“ a dodrží lehotu.

Dokument o ochrane pred výbuchom dokazuje najmä:

- že sa určili a odhadli riziká výbuchu,
- že sa podľa cieľov tejto smernice budú dosahovať postačujúce opatrenia,
- že priestory boli klasifikované do zón v súlade s prílohou I,
- že v priestoroch, kde boli minimálne požiadavky ustanovené podľa prílohy II, budú uplatňované,
- že pracovisko a pracovné zariadenie vrátane výstražného zariadenia sú s ohľadom na bezpečnosť navrhnuté, uvedené do prevádzky a udržiavané v činnosti,
- že v súlade so smernicou Rady 89/655/EHS⁽¹⁾ bolo zostavené pracovné zariadenie s ohľadom na jeho bezpečné použitie.

Dokument o ochrane pred výbuchmi sa vypracuje pred začatím práce a prepracuje sa vždy, keď sa pracovisko, pracovné zariadenie alebo organizácia práce podrobí významným zmenám, rozšíreniu alebo prestavbe.

Zamestnávateľ môže kombinovať jestvujúce odhady rizika výbuchu, dokumenty alebo iné rovnocenné správy, ktoré boli vypracované pri iných aktoch spoločenstva.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 393, 30.12.1989, s. 13. Smernica zmenená a doplnená smernicou 95/63/ES (Ú. v. ES L 335, 30.12.1995, s. 28).

Článok 9

Zvláštne požiadavky pre pracovné zariadenia a pracoviská

1. Pracovné zariadenie používané v priestoroch, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie a ktoré sa používa alebo bolo v podniku, alebo inštitúcii už pred 30. júnom 2003, musí od tohto dátumu vyhovovať minimálnym požiadavkám uloženým v prílohe II, časť A, ak nie je možné uplatniť žiadnu ďalšiu smernicu spoločenstva alebo je to možné iba čiastočne.
2. Pracovné zariadenie používané v priestoroch, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie a ktoré je v podniku alebo inštitúcii po 30. júni 2003, sa prispôsobí minimálnym požiadavkám uloženým v prílohe II, časť A a B.
3. Pracoviská, ktorých súčasťou sú miesta, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie a ktoré sa používajú až po 30. júni 2003, budú musieť vyhovovať minimálnym požiadavkám ustanoveným v tejto smernici.
4. Pracoviská používané už pred 30. júnom 2003, ktorých súčasťou sú priestory, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie, sa prispôbia minimálnym požiadavkám ustanoveným v tejto smernici do troch rokov po tomto dátume.
5. Ak sa po 30. júni 2003 vykonajú na pracoviskách zahrňujúcich priestory, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie, akékoľvek úpravy, rozšírenie alebo reštrukturalizácia, zamestnávateľ zabezpečí vykonanie nevyhnutných opatrení, ktoré ich prispôbia minimálnym požiadavkám ustanovených v tejto smernici.

ODDIEL III

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 10

Prispôsobovanie sa prílohám

Čisto technické prispôsobovanie sa prílohám nevyhnutne závisí od:

- prijatia smerníc o technickej harmonizácii a normalizácii v oblasti ochrany pred výbuchmi a/alebo
- technického pokroku, zmien v medzinárodných nariadeniach alebo technických podmienkach a nových zistení pre prevenciu a ochranu pred výbuchmi,

prispôbením sa v súlade s postupom uloženým v článku 17 smernice 89/391/EHS.

Článok 11

Príručka správnej praxe

Komisia vypracuje praktické zásady v príručke správnej praxe nezáväznej povahy. Táto príručka je určená témam uvedeným v článkoch 3, 4, 5, 6, 7 a 8 prílohy I a prílohy II, časť A.

V súlade s rozhodnutím Rady 74/325/EHS ⁽¹⁾ sa Komisia najskôr poradí s Poradným výborom pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 185, 9.7.1974, s. 15. Rozhodnutie bolo naposledy doplnené v 1994 Aktom o pristúpení.

▼B

V súvislosti s uplatňovaním tejto smernice členské štáty čo najviac zohľadnia horeuvedenú príručku pri vypracovaní ich vnútroštátnej politiky na ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov.

*Článok 12***Informácie pre podniky**

V súlade s článkom 11 sa členské štáty budú usilovať poskytnúť zamestnávateľom na požiadanie príslušné informácie s podrobnými odkazmi na príručku správnej praxe.

*Článok 13***Záverečné ustanovenia**

1. Členské štáty prijímú najneskôr do 30. júna 2003 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Okamžite o tom budú informovať Komisiu.

Keď členské štáty prijímú uvedené opatrenia, tieto budú obsahovať odkaz na túto smernicu alebo ich bude sprevádzať takýto odkaz pri jej oficiálnom vydaní. Spôsob uvedenia takéhoto odkazu určia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré už prijali alebo prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

▼M1

_____

▼B*Článok 14*

Smernica nadobudne účinnosť v deň jej publikovania v *Úradnom vestníku Európskych spoločenských*.

Článok 15

Smernica je adresovaná členským štátom.

PRÍLOHA I

KLASIFIKÁCIA PRIESTOROV, V KTORÝCH SA MÔŽE VYSKYTNÚŤ VÝBUŠNÉ PROSTREDIE

Úvodná poznámka

Nasledujúci systém klasifikácie sa používa pre priestory, v ktorých sú vydané predbežné opatrenia v súlade s článkom 3, 4, 7, a 8.

1. Priestory, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie

V zmysle tejto smernice sa považuje za rizikový taký priestor, v ktorom sa môže vyskytnúť výbušné prostredie v takom rozsahu, že si to pri ochrane zdravia a bezpečnosti zúčastnených pracovníkov vyžaduje osobitné predbežné opatrenia.

V zmysle tejto smernice sa nepovažuje za rizikový taký priestor, v ktorom sa neočakáva, že sa vyskytne výbušné prostredie v takom rozsahu, že by si to vyžadovalo osobitné predbežné opatrenia.

Za zápalné a/alebo horľavé látky sa považujú také materiály, ktoré môžu vytvárať výbušné prostredie, iba ak by preskúmanie ich vlastností ukázalo, že sú v zmesi so vzduchom neschopné spôsobiť výbuch.

2. Klasifikácia rizikových priestorov

Rizikové priestory sa zatriedujú do zón na základe frekvencie a doby trvania výskytu výbušného prostredia.

Touto klasifikáciou sa v súlade s prílohou II, časť A určuje rozsah opatrení.

Zóna 0

Priestor, v ktorom je výbušné prostredie zložené zo zmesi zápalných látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom, nepretržite alebo počas dlhej doby, alebo často.

Zóna 1

Priestor, v ktorom sa výbušné prostredie zložené zo zmesi zápalných látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom vyskytuje za bežnej prevádzky pravdepodobne iba príležitostne.

Zóna 2

Priestor, v ktorom je nepravdepodobné, že sa za bežnej prevádzky vyskytne výbušné prostredie zložené zo zmesi zápalných látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom a ak sa vyskytne, tak iba počas krátkej doby.

Zóna 20

Priestor, v ktorom je výbušné prostredie vo forme mraku horľavého prachu vo vzduchu nepretržite alebo počas dlhej doby, alebo často.

Zóna 21

Priestor, v ktorom sa výbušné prostredie vo forme mraku horľavého prachu so vzduchom vyskytuje za bežnej prevádzky pravdepodobne iba príležitostne.

Zóna 22

Priestor, v ktorom je nepravdepodobné, že sa výbušné prostredie vo forme mraku horľavého prachu so vzduchom za bežnej prevádzky vyskytne a ak sa vyskytne, tak iba počas krátkej doby.

Poznámky:

1. Vrstvy, nánosy a haldy horľavého prachu sa považujú za ďalší zdroj výbušného prostredia.
2. „Bežná prevádzka“ znamená situáciu, pri ktorej používané zariadenia pracujú za predpísaných podmienok.

PRÍLOHA II

A. MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA ZLEPŠENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRACOVNÍKOV POTENCIÁLNE OHROZENÝCH VÝBUŠNÝM PROSTREDÍM

Úvodná poznámka

Povinnosti uložené v tejto prílohe sa vzťahujú na:

- priestory klasifikované ako rizikové v súlade s prílohou I, pokiaľ to vyplýva z vlastností pracovísk, pracovných staníc, zariadení alebo používaných látok, alebo nebezpečenstiev spôsobených činnosťou súvisiacou s rizikami výbušného prostredia,
- zariadenie v nerizikovom priestore, ktoré zabezpečuje alebo pomáha zaisťovať bezpečnú činnosť zariadenia umiestneného v rizikovom priestore.

1. Organizačné opatrenia

1.1. Školenie pracovníkov

Zamestnávateľ poskytuje tým, ktorí pracujú v priestoroch, v ktorých sa môže vyskytnúť výbušné prostredie, dostatočné a primerané školenie s ohľadom na ochranu pred výbuchmi.

1.2. Písomné inštrukcie a pracovné povolenia

Pokiaľ to vyžaduje dokument o ochrane pred výbuchmi:

- práca v rizikových priestoroch sa musí vykonávať v súlade s písomnými predpismi, ktoré vydal zamestnávateľ,
- musí sa uplatňovať systém pracovných povolení na výkon rizikových činností, ako aj pri činnostiach, ktoré súvisia s inou rizikovou prácou.

Pracovné povolenia vydáva osoba zodpovedná za túto úlohu pred začatím práce.

2. Opatrenia na ochranu pred výbuchmi

- 2.1. Pri zámernom, či nepredvídanom uniknutí a/alebo uvoľnení zápalných plynov, pár alebo vznetlivých prachov, ktoré môžu zvýšiť riziko výbuchu, sa tieto musia vhodne odvieť alebo presunúť do bezpečného priestoru alebo, ak to nie je možné, bezpečne uskladniť alebo bezpečne spracovať nejakou inou vhodnou metódou.
- 2.2. Ak výbušné prostredie obsahuje niekoľko druhov zápalných a/alebo horľavých plynov, pár, hmiel alebo prachov, bezpečnostné opatrenia musia byť primerané najväčšiemu potenciálnemu riziku.
- 2.3. Prevencia pred rizikami vznietenia v súlade s článkom 3 musí tiež zohľadňovať elektrostatický náboj, ktorý pracovníci alebo pracovné prostredie prenášajú alebo vytvárajú. Pracovníci musia byť vybavení vhodným pracovným odevom z materiálov, ktoré nezvyšujú elektrostatický náboj, ktorý by mohol spôsobiť vznietenie výbušného prostredia.
- 2.4. Sprevádzkovať sa môže iba to zariadenie, prístroj, bezpečnostné systémy a pripojené spojovacie prostriedky, o ktorých dokument o ochrane pred výbuchmi uvádza, že sú schopné bezpečnej prevádzky vo výbušnom prostredí. Vzťahuje sa to tiež na pracovné zariadenia a pripojené spojovacie prostriedky, ktoré sa nepovažujú za zariadenie alebo bezpečnostné systémy v zmysle smernice 94/9/ES, ak ich samotné uvedenie do prevádzky môže zvyšovať riziko vznietenia. Nevyhnutné opatrenia sa musia uskutočniť aj proti možnosti zámery spojovacích prostriedkov medzi sebou.
- 2.5. Musia byť prijaté všetky nevyhnutné opatrenia na to, aby pracovisko, pracovné zariadenie a pripojené spojovacie prostriedky, ktoré sú prístupné pracovníkom, boli navrhnuté, skonštruované, zmontované a inštalované, udržiavané a obsluhované takým spôsobom, aby boli minimalizované riziká výbuchu, a ak k výbuchu dôjde, zvládnuť alebo minimalizovať jeho šírenie na pracovisku a/alebo pracovnom zariadení. Pre takéto pracoviská sa musia vykonať také vhodné opatrenia, ktoré minimalizujú riziká hroziace pracovníkom z fyzikálnych účinkov výbuchu.
- 2.6. Ak je to nevyhnutné, pracovníci musia byť predtým, ako sa dosiahnu podmienky vedúce k výbuchu, upozomení svetelným a/alebo zvukovým signálom a musia opustiť pracovisko.

▼B

- 2.7. Ak to vyžaduje dokument o ochrane pred výbuchmi musia byť pracovníkom poskytnuté možnosti úniku a musia byť udržiavané pre tento účel tak, aby v prípade nebezpečenstva mohli pracovníci urýchlene a bezpečne opustiť ohrozené miesta.
- 2.8. Predtým, ako sa prvýkrát použijú pracoviská, v rámci ktorých sa nachádzajú miesta ohrozené výbušným prostredím, musí byť celkové zabezpečenie pred výbuchom overené. Na zabezpečenie ochrany pred výbuchom sa musia dodržať všetky podmienky.

Takéto overenie uskutočňujú osoby oprávnené to robiť v oblasti ochrany pred výbuchom na základe ich skúseností a/alebo odbornej prípravy.

- 2.9. Tam, kde to odhad rizika uvádza, je nevyhnutné:
- aby bolo umožnené tam, kde výpadok elektrickej energie môže zvyšovať vznik ďalších rizík, udržiavať zariadenie a bezpečnostné systémy v zabezpečenom stave činnosti nezávislom na nedostatkoch inštalácie v prípade výpadku elektrickej energie,
  - umožniť ručné vypnutie tak, aby sa zastavili zariadenia a ochranné systémy pripojené na automatické procesy, ktoré by mohli zmeniť stanovené operačné podmienky bez toho, aby bola ohrozená bezpečnosť. Urobiť to môžu iba oprávnení pracovníci,
  - pri operáciách núdzového vyradenia prevádzky sa musí nahromadená energia rozptýliť tak rýchlo a bezpečne, ako je to len možné alebo ju treba izolovať tak, aby nepredstavovala žiadne ďalšie riziko.

B. KRITÉRIÁ PRE VÝBER ZARIADENIA A BEZPEČNOSTNÝCH SYSTÉMOV

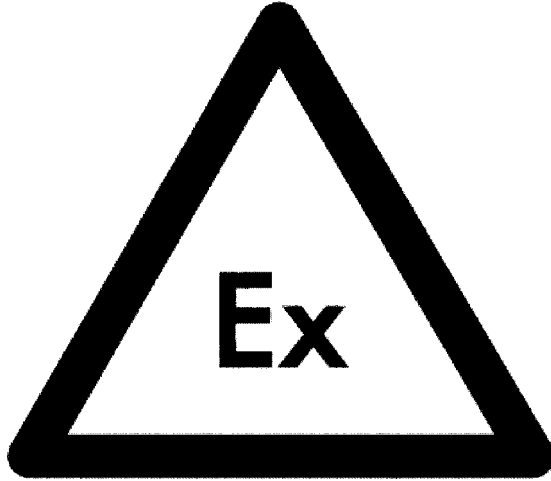
Ak dokument o ochrane pred výbuchmi založený na odhade rizika nestanovuje inak, zariadenia a bezpečnostné systémy pre všetky miesta, na ktorých sa vyskytuje výbušné prostredie, sa musia vyberať na základe kategórií ustanovených v smernici 94/9/ES.

Konkrétne, vo vyznačených zónach sa musia používať najmä nasledujúce kategórie zariadení pod podmienkou, že vyhovujú pre plyny, pary alebo hmly a/alebo prachy:

- v zóne 0 alebo v zóne 20 zariadenie kategórie 1,
- v zóne 1 alebo v zóne 21 zariadenie kategórie 1 alebo 2,
- v zóne 2 alebo v zóne 22 zariadenie kategórie 1, 2 alebo 3.

▼B*PRÍLOHA III*

Výstražné označenie miest, v ktorých sa v súlade s článkom 7 ods. 3 môže vyskytnúť výbušné prostredie:

Miesto, kde sa môže vyskytnúť výbušné prostredie

Charakteristické vlastnosti:

- trojuholníkový tvar,
- čierne písmená na žltom pozadí s čiernym lemovaním (žltá časť zaberá prinajmenšom 50 % plochy značky).

Členské štáty môžu pridať ďalšie vysvetľujúce údaje, pokiaľ si to želajú.